

УДК 351/354+342.9

КП

№ державної реєстрації 0109U004112

Інв. №

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Сумський державний університет
(СумДУ)

40007, м. Суми, вул. Римського-Корсакова, 2
тел. (0542) 334108, факс (0542) 334049

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
д. ф-м. н., професор

_____ А.М. Черноус

«____» грудня 2012

ЗВІТ

ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ РОБОТУ

Організаційно-правові засади координаційної діяльності
прокуратури у сфері боротьби зі злочинністю

**ЕФЕКТИВНІСТЬ КООРДИНАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ПРОКУРАТУРИ У СФЕРІ БОРЬБЫ ЗІ ЗЛОЧИННІСТЮ**
(заключний)

Начальник НДЧ
к.ф-м. н.

Д.І. Курбатов

Керівник НДР
д.ю.н., доцент

М.М.Бурбика

2012

Рукопис закінчено 13 грудня 2012 р.

Результати роботи розглянуті науковою радою СумДУ
Протокол від 2012.12.27.№ 4

СПИСОК АВТОРІВ

Керівник НДР – доцент

д. ю. н.,

завідувач кафедри права СумДУ

2012.12.13

М.М. Бурбика

(Вступ, розділи 1,3,
4,5,висновки)

Співавтор – професор,

д. ю. н.,

завідувач кафедри трудового права
Київського державного університету
ім. Т.Г. Шевченка

2012.12.13

М.І. Іншин

(Розділ 2)

Співавтор – професор,

д. ю. н., член-кореспондент

НАПрН України

2012.12.13.....

В.І. Олефір

(Підрозділи 1.3,1.4,
2.4,3.2)

Співавтор – старший науковий

співробітник Харківського

національного університету

внутрішніх справ

д. ю. н., професор

2012.12.13

О.М. Музичук

(Підрозділи 5.1,5.2)

Співавтор – доцент кафедри

права СумДУ

2012.12.13

В.І. Горевий

(Підрозділ 4.4)

Співавтор – викладач

кафедри права СумДУ

2012.12.13

О.В. Ільченко

(Підрозділ 2.2)

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: с.35, 45 джерел.

Об'єкт дослідження: суспільні відносини у сфері координаційної діяльності правоохоронних органів у сфері протидії злочинності.

Мета роботи: полягає у тому, щоб на основі аналізу чинного законодавства України та практики його реалізації комплексно дослідити та охарактеризувати правові та організаційні засади координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності, виявити основні їх проблеми та окреслити тенденції й перспективи розвитку, а також розробити науково обґрунтовані рекомендації з удосконалення адміністративного законодавства в означеній сфері.

Предметом дослідження є правові та організаційні засади координаційної діяльності органів прокуратури України у сфері протидії злочинності.

Методи дослідження: методологічною основою НДР є сукупність методів і прийомів наукового пізнання. Діалектичний метод наукового пізнання дає змогу розглянути особливості правового забезпечення координаційної діяльності органів прокуратури України у сфері протидії злочинності у взаємозв'язку окремих її елементів, виявити взаємозв'язки між ними.

Історико-правовий метод дав можливість проаналізувати розвиток координаційної діяльності органів прокуратури України.

Порівняльно-правовий метод використано для аналізу закордонного досвіду координаційної діяльності органів прокуратури України.

Соціологічний метод застосовувався при аналізі сучасного стану координаційної діяльності органів прокуратури України.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що

- результати дослідження можуть бути основою для подальшого опрацювання загальних і спеціальних питань, пов'язаних з правовим та організаційним забезпеченням координаційної діяльності органів прокуратури України у сфері протидії злочинності;

- можуть бути використані для підготовки ряду законодавчих та підзаконних актів, спрямованих на забезпечення більш високого рівня координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності;

**ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ, ПРОКУРАТУРА, ДІЯЛЬНІСТЬ,
ЗЛОЧИННІСТЬ, КООРДИНАЦІЯ, РЕЗУЛЬТАТИ.**

ЗМІСТ

Вступ.....	6
1 Теоретичні та методологічні засади координаційної діяльності органів прокуратури.....	8
1.1 Правовий статус органів прокуратури як суб'єкта протидії злочинності: поняття та ознаки.....	8
1.2 Сутність та особливості координаційної діяльності органів прокуратури.....	8
1.3 Об'єкт координаційної діяльності органів прокуратури.....	9
1.4 Правові основи координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності.....	10
2 Загальна характеристика процесу реалізації координаційної діяльності прокуратури у сфері протидії злочинності.....	12
2.1 Поняття та елементи механізму координаційної діяльності органів прокуратури.....	12
2.2 Повноваження органів прокуратури у сфері координаційної діяльності.....	13
2.3 Рівні та напрямки координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності.....	13
2.4 Процедури координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності.....	14
3 Форми координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності.....	16
3.1 Поняття та загальна характеристика форм координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності.....	16
3.2 Нормотворча діяльність органів прокуратури як елемент її координаційної діяльності.....	16
3.3 Координаційна нарада як головна форма координації.....	17
3.4 Створення та керівництво слідчо-оперативними групами під час розслідування злочинів.....	18
4 Основні засади організації органами прокуратури координаційної діяльності.....	19
4.1 Аналітична робота та прогнозування у сфері протидії злочинності.....	19
4.2 Планування координаційної діяльності органів прокуратури.....	19
4.3 Взаємодія правоохоронних органів під час здійснення координаційної діяльності.....	20
4.4 Здійснення контролю та нагляду за координаційною діяльністю.....	20
4.5 Інші форми забезпечення координаційної діяльності: кадрове, матеріально-технічне, інформаційне, наукове.....	21
5 Ефективність координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності.....	22
5.1 Поняття ефективності координаційної діяльності органів	

прокуратури у сфері протидії злочинності та система її показників.....	22
5.2 Зарубіжний досвід координаційної діяльності прокуратури: можливі напрямки адаптації та впровадження.....	23
5.3 Органи прокуратури як суб'єкти організації міжнародного співробітництва правоохоронних органів у сфері протидії злочинності.....	23
Висновки.....	24
Перелік посилань.....	31

ВСТУП

Закріплення у ст.3 Конституції України того, що «людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю..., а утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави» вимагає від останньої утворення відповідної системи органів (суб'єктів), які у правових актах та у науковій літературі отримали назву правоохоронних. До таких органів належать і органи прокуратури України, особливість правового статусу яких, як суб'єкта протидії злочинності полягає у тому, що їх завданням як правоохоронного органу є не лише протидія злочинності а й координація інших правоохоронних органів з цих питань.

Здійснювані в Україні судово-правова реформа, реформа кримінальної юстиції, реформа правоохоронних органів у цілому, і окремих із них, зокрема, мета, завдання, принципи та етапи яких (тобто реформ) визначаються окремими програмними або концептуальними нормативно-правовими актами, потребують відповідної узгодженості, оскільки ефективність діяльності різних за назвою, призначенням, але єдиних за метою правоохоронних органів об'єктивно пов'язана з необхідністю налагодження дієвої координації між ними.

Про необхідність налагодження чіткої координації, визначення єдиного координаційного органу наголошується у багатьох програмних та концептуальних документах з питань протидії злочинності. А в ст.8 Закону України «Про основи національної безпеки України», координація діяльності правоохоронних органів названа необхідною умовою реформування правоохоронної системи, а також одним із основних напрямків державної політики з питань національної безпеки України.

Необхідність координаційної діяльності обумовлена сучасною практикою правоохоронної діяльності, якій, нажаль, характерні дублювання повноважень правоохоронних органів, неузгодженість їх правоохоронних заходів, розбалансованість у використанні сил та засобів правоохоронної діяльності. І саме на запобігання цих негативних явищ і спрямована координація, яка є однією із функцій прокуратури України.

Проте, незважаючи на значущість та важливість координаційної діяльності органів прокуратури України з питань протидії злочинності, у цій сфері є багато проблем, які потребують невідкладного вирішення. Серед таких: відсутність належного правового забезпечення координаційної функції прокуратури; неналежний рівень методичних розробок із зазначених питань; реалізація прокурорами лише деяких із можливих напрямків та форм координаційної діяльності; неналежна організація координаційної діяльності,

а інколи і формальне ставлення до неї; відсутність дієвих критеріїв оцінювання її ефективності тощо.

Зазначені вище та інші недоліки, що мають місце у сфері координаційної діяльності органів прокуратури України з питань протидії злочинності, в першу чергу, обумовлені відсутністю комплексних наукових досліджень із цих питань. Реалізація сучасної державної політики і стратегії у сфері протидії злочинності, які, насамперед, спрямовані на узгодження правоохоронних заходів, викорінення дублювання правоохоронних функцій, з одного боку, та відсутність сучасних наукових розробок з цієї проблематики, - з іншого, обумовлюють актуальність і важливість комплексного дослідження та вирішення адміністративно-правових проблем координаційної діяльності органів прокуратури України у сфері протидії злочинності. Саме вирішенню цих та інших проблемних питань, які виникають під час координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності, і присвячено цю дослідну роботу.

1 ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ КООРДИНАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ

1.1 Правовий статус органів прокуратури як суб'єкта протидії злочинності: поняття та ознаки

Наведено авторське визначення поняття правового статусу органів прокуратури як суб'єкта протидії злочинності. Встановлено, що основу правового статусу будь-якого із суб'єктів складають їх права та обов'язки, так як інші елементи (гарантії, обмеження, відповідальність, підвідомчість тощо) є похідними від них.

Зроблено висновок, що одні лише повноваження (права та обов'язки) не дають змоги об'єктивно показати місце, роль та особливості того чи іншого суб'єкта правовідносин. У зв'язку з чим, до особливостей правового статусу органів прокуратури як суб'єкта протидії злочинності віднесено: 1) основним призначенням органів прокуратури є охорона та захист прав, свобод та законних інтересів фізичних осіб та прав і свобод юридичних осіб від злочинних та інших протиправних посягань; 2) органи прокуратури не є мілітаризованими (зрозуміло, крім військових), хоча прокурори і слідчі прокуратури мають право носіння вогнепальної зброї, натомість для прокурорсько-слідчих працівників передбачені підвищенні вимоги до ділових та моральних якостей, освіти тощо; передбачені спеціальні звання (класні чини), спеціальний формений одяг, а також підвищенні вимоги до службової дисципліни; 3) органи прокуратури не лише самостійно та безпосередньо попереджають та розслідують злочини, а й узгоджують діяльність інших правоохоронних органів з цих питань.

Визначено основні завдання органів прокуратури як суб'єкта протидії злочинності: 1) розкриття та розслідування злочинів у кримінальних справах про діяння, що містять ознаки злочину, розслідування яких згідно з кримінально-процесуальним законодавством належить до їх компетенції; 2) здійснення заходів щодо запобігання злочинам, їх припинення, усунення причин та умов, що сприяють їх вчиненню; 3) координація діяльності по боротьбі зі злочинністю; 4) охорона та захист особи, її прав, свобод та законних інтересів від злочинних посягань; 5) забезпечення відшкодування шкоди фізичним та юридичним особам, державі.

1.2 Сутність та особливості координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності

Сформульовано поняття координаційної діяльності органів прокуратури щодо протидії злочинності як діяльність прокурорів, які наділені відповідними організаційними повноваженнями і яка спрямована на узгодження (погодження) функціонування самостійних суб'єктів при наявності рівноправних зв'язків між

ними та спільної загальної мети. При цьому метою координаційної діяльності органів прокуратури в зазначеній сфері є підвищення ефективності діяльності правоохоронних органів на основі об'єднання їх спільних зусиль, спрямованих на попередження, виявлення, припинення та розкриття злочинів, а також усунення (запобігання) дублювання їх повноважень під час виконання професійних завдань та функцій.

Визначено особливості координаційної діяльності органів прокуратури щодо протидії злочинності, до яких віднесено: 1) є однією з функцій органів прокуратури, яка, нажаль, не отримала чіткого законодавчого визначення серед інших її функцій; 2) є позасистемною діяльністю, отже має свої характерні риси у порівнянні із внутрішньосистемною координацією, під час якої всі її учасники є суб'єктами однієї системи (відомства); 3) має міжгалузевий характер, оскільки вона здійснюється по відношенню до організаційно не підпорядкованих об'єктів управління та безпосередньо не стосується їх компетенції по самостійній протидії злочинності; 4) координаційна функція прокуратури об'єктивно впливає з її ролі як структури, взаємодіючої з питань забезпечення законності з усіма галузями державної влади; 5) координація доповнює наглядову функцію прокуратури і розширює її можливості; 6) прокурори координують дії тих правоохоронних органів, для яких боротьба зі злочинністю є головною (пріоритетною) та повсякденною функцією; 7) основною організаційною формою діяльності в процесі здійснення координації є засідання координаційних комітетів і проведення координаційних нарад під головуванням прокурорів; 8) координуюча роль прокурора не зменшує значення інших правоохоронних органів у справі боротьби зі злочинністю, не ставить їх у залежність і під контроль прокуратури.

1.3 Об'єкт координаційної діяльності органів прокуратури

Правоохоронні органи як об'єкт координаційної діяльності органів прокуратури визначено як державні органи, на які законодавчими актами покладено здійснення однієї або декількох правоохоронних функцій, і для яких їх виконання є основним та повсякденним завданням.

Проаналізовано питання щодо віднесення тих чи інших органів до правоохоронних. Встановлено, що труднощі із визначенням вичерпного переліку правоохоронних органів, перш за все, пов'язані із загальною метою усіх без винятку судових органів, органів виконавчої влади, а також правозахисних органів та організацій (адвокатури, нотаріату, недержавних правозахисних організацій тощо), якою є охорона та захист прав, свобод і законних інтересів людини та громадянина, що лексично та семантично співпадає із значенням терміну «правоохоронна» (охорона права).

Зроблено висновок про те, що державні органи, які отримали статус «правоохоронних», мають низку специфічних ознак, які у комплексі й визначають їх особливості: 1) виконують функції щодо запобігання злочинам чи

адміністративним правопорушенням, їх припинення та розкриття, розшук осіб, які їх вчинили; охорони особливо важливих державних об'єктів та окремих, передбачених законодавством посадових осіб; оперативно-розшукової та розвідувальної діяльності; охорони громадського порядку і громадської безпеки; виконання кримінальних покарань; контролю за переміщенням людей, транспортних засобів, товарів та інших предметів чи речовин через державний і митний кордон України; 2) така діяльність є однією із пріоритетних та виконується ними повсякденно; 3) органи, які виконують правоохоронні функції, для забезпечення виконання покладених на них завдань наділені правом застосування примусових заходів та засобів; 4) як правило, для виконання покладених обов'язків, правоохоронні органи наділені відповідними атрибутами, які дають підстави називати їх «силовими структурами» або «мілітаризованими органами»; 5) як правило, з метою забезпечення належного рівня службової дисципліни працівникам правоохоронних органів присвоюються спеціальні звання, видається формений одяг, зброя та інші засоби самозахисту; 6) вони є об'єктом координаційної діяльності органів прокуратури.

1.4 Правові основи координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності

Визначено поняття системи нормативних актів, які регулюють координаційну діяльність органів прокуратури у сфері протидії злочинності. На підставі цього зроблено висновок, що в загальному вигляді усі нормативно-правові акти, які регулюють координаційну діяльність органів прокуратури у сфері протидії злочинності, умовно можна поділити на: 1) зовнішні, які приймаються за межами системи органів прокуратури; 2) внутрішні, тобто відомчі нормативні акти ГПУ.

Обґрунтовано положення про те, що особливе місце серед законодавчих актів, які є правовою основою координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності, займають ті, що визначають: 1) правовий статус об'єктів цієї діяльності, тобто правоохоронних органів; 2) правові засади щодо протидії (боротьби) окремим злочинам; 3) окремі повноваження прокурорів щодо підтримання державного обвинувачення в суді, нагляду за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство, нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян.

Аргументовано, що позитивним для удосконалення національного законодавства з досліджуваних питань є прийняття спеціального Закону України «Про координацію діяльності правоохоронних органів у боротьбі зі злочинністю та іншими правопорушеннями», у якому запропоновано закріпити: по-перше, вичерпний перелік правоохоронних органів України, на яких буде

розповсюджуватися зазначений Закон; по-друге, поняття координації діяльності правоохоронних органів; принципи, мету та завдання такої координації; по-третє, правовий статус координуючого органу (його завдання, функції, повноваження); по-четверте, напрямки та форми координаційної діяльності.

2 ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОЦЕСУ РЕАЛІЗАЦІЇ КООРДИНАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ

2.1 Поняття та елементи механізму координаційної діяльності органів прокуратури

Констатовано, що можливість втручання органів прокуратури в діяльність правоохоронних органів під час виконання ними координаційних повноважень є обмеженим, оскільки стосується лише сумісних правоохоронних дій, вичерпується загальною метою та завданнями скоординованих правоохоронних дій.

Запропоновано під механізмом координаційної діяльності органів прокуратури розуміти систему специфічних елементів, які дають змогу реалізувати органам прокуратури їх координаційну роль у сфері правоохоронної діяльності, чітке розуміння, нормативне визначення та виконання яких є запорукою ефективності діяльності правоохоронних органів, усунення (запобігання) дублювання між ними під час виконання спільних правоохоронних завдань та функцій.

Визначено, що елементами механізму координаційної діяльності органів прокуратури є: мета та завдання координаційної діяльності; правові основи (джерела) координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності; принципи координаційної діяльності; суб'єкти координаційної діяльності та їх повноваження; об'єкт (предмет) координаційної діяльності органів прокуратури; рівні та напрями координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності; форми координаційної діяльності; процедури координаційної діяльності; організація координаційної діяльності.

При цьому до особливостей механізму координаційної діяльності органів прокуратури віднесено такі: 1) він є складовою частиною механізму соціального управління; 2) його функціонування забезпечується координаційною роллю та функцією органів прокуратури у сфері протидії злочинності; 3) передбачає систему специфічних елементів, кожен з яких виконує спеціальну роль; 4) сферою його реалізації є діяльність правоохоронних органів; 5) правовими актами передбачені окремі процедури його реалізації; 6) його результатом є підвищення ефективності діяльності правоохоронних органів, усунення (запобігання) дублювання їх повноважень під час виконання професійних завдань та функцій.

2.2 Повноваження органів прокуратури у сфері координаційної діяльності

Наведено авторське визначення повноважень органів прокуратури у сфері координаційної діяльності. Висловлено думку, що координаційні повноваження органів прокуратури спрямовані на узгодження діяльності та об'єднання зусиль і активізацію діяльності правоохоронних органів, встановлення взаємозв'язку між ними, усунення дублювання і паралелізму в їх діяльності, а також на розробку і здійснення ними узгоджених заходів щодо своєчасного виявлення, розкриття, розслідування та припинення злочинів, усунення причин і умов, які сприяють їх вчиненню, відшкодування завданої злочинними діями шкоди тощо. При цьому з метою пошуку оптимальних шляхів поєднання централізації та децентралізації управління в органах прокуратури, необхідно передати максимально можливий обсяг функцій та повноважень управління на якомога нижчий рівень, що забезпечить реальне вирішення місцевих проблем, а також підсилить кадровий склад місцевих органів прокуратури.

Запропоновано координаційні повноваження прокурорів класифікувати за наступними критеріями: 1) за сферою реалізації координаційних повноважень: а) внутрішньо-організаційні; б) міжгалузеві (міжвідомчі); 2) за об'єктом (предметом) реалізації координаційних повноважень: а) загальні, які стосуються протидії злочинності прокурорсько-слідчими працівниками взагалі; б) спеціальні, які безпосередньо стосуються координаційної діяльності. Визначено систему спеціальних координаційних повноважень органів прокуратури, тобто тих, які стосуються усіх напрямів та форм координаційної діяльності.

2.3 Рівні та напрямки координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності

Визначено поняття, сутність та значення рівнів і напрямків координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності.

Обґрунтовано, що рівні координаційної діяльності органів прокуратури необхідно пов'язувати із адміністративно-територіальним поділом, у зв'язку з чим, доцільним буде виокремлення: міждержавного, загальнодержавного, міжрегіонального, регіонального та місцевого рівнів.

Виокремлено напрями координаційної діяльності органів прокуратури, які об'єднано у такі групи:

І. Загальні, що характерні для будь-яких видів та форм координаційної діяльності: а) узагальнення даних про стан злочинності, її структуру та динаміку, прогнозування тенденцій її розвитку; б) підготовка для органів державної влади та органів місцевого самоврядування, громадським організаціям узагальнених інформаційних матеріалів з питань протидії злочинності; в) контроль за

виконанням правоохоронними органами правоохоронного законодавства, планів та програм координації правоохоронних заходів; г) об'єднання зусиль правоохоронних органів щодо усунення причин і умов, які сприяють злочинності; д) узгодження правоохоронних заходів спрямованих на виявлення та припинення злочинів, їх розкриття, та розслідування, розшук злочинців; е) забезпечення здійснення спільних правоохоронних заходів щодо притягнення винних осіб до відповідальності, відшкодування ними завданої шкоди; є) організація співробітництва з питань протидії злочинності з відповідними органами зарубіжних держав; ж) підготовка погоджених пропозицій щодо вдосконалення законодавства з питань протидії злочинності; з) надання практичної та методичної допомоги правоохоронним органам з питань протидії злочинності; і) узагальнення практики застосування поширення позитивного досвіду з питань протидії злочинності.

II. Спеціальні, які залежать від: а) спеціалізації органів прокуратури; б) виду злочинної діяльності, з питань протидії якій здійснюються узгоджені заходи; в) мети правоохоронних заходів, реалізація яких узгоджується органами прокуратури.

2.4 Процедури координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності

Наведено визначення процедур координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності.

Зроблено висновок, що призначення процедур координаційної діяльності органів прокуратури полягає: у вчасному виявленні правоохоронної проблеми, вирішення якої потребує узгоджених заходів; у визначенні першочергових заходів, їх суб'єктного складу та повноважень, порядку документування; у розмежуванні компетенції між учасниками спільних дій; в упорядкуванні та приведенні до єдиних стандартів подібних за змістом та формою управлінських дій; у запобіганні зловживанням службовим становищем; у посиленні відповідальності керівників координуючих дій і виконавців за досягнення кінцевої мети.

Запропоновано процедури координаційної діяльності органів прокуратури класифікувати за такими критеріями: залежно від напряму координаційної діяльності; залежно від форми координаційної діяльності; залежно від мети; залежно від адміністративно-правового статусу суб'єктів, які беруть участь в координаційних процедурах; за рівнем правового регулювання; залежно від суб'єкта ініціативи координаційної процедури.

Обґрунтовано, що стадії процедури координації можна об'єднати у дві групи: по-перше, загальні, які характерні для будь-якої форми та напряму координаційної діяльності: отримання інформації; формування пріоритетів (мети та завдань) на підставі аналізу отриманої інформації; визначення конкретних

заходів щодо вирішення завдань та виконавців; безпосереднє здійснення координаційних заходів; підведення підсумків; контроль за усуненням недоліків; по-друге спеціальні, які характерні для однієї (одного) із них.

3 ФОРМИ КООРДИНАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ

3.1 Поняття та загальна характеристика форм координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності

Визначено поняття форм координаційної діяльності органів прокуратури. Відзначено, що основною метою визначення форм координаційної діяльності органів прокуратури є підвищення ефективності протидії злочинності шляхом розробки і здійснення правоохоронними органами узгоджених дій зі своєчасного виявлення, розкриття, припинення злочинів, усунення причин та умов, сприяючих їх здійсненню.

Підсумовано, що координацію можна здійснювати лише для вирішення завдань боротьби зі злочинністю, які є спільними для всіх правоохоронних органів. Окремі аспекти, властиві тим чи іншим органам, предметом координації бути не можуть. Прокуратура не повинна і не має права підміняти інші органи при реалізації погоджених заходів.

Визначено структуру Закону України «Про координацію діяльності правоохоронних органів у боротьбі зі злочинністю та іншими правопорушеннями», який було запропоновано прийняти в підрозділі 1.4. В ньому слід закріпити мету та завдання, принципи та форми координації, правовий статус, повноваження прокурора як координатора дій правоохоронних органів у боротьбі зі злочинністю, права та обов'язки суб'єктів координації, критерії ефективності координаційної роботи, особливості нормотворчої діяльності органів, які приймають участь у координаційної діяльності правоохоронних органів, способи взаємодії прокуратури з іншими правоохоронними органами, відповідальність суб'єктів координаційної роботи за невиконання або неналежне виконання своїх обов'язків.

3.2 Нормотворча діяльність органів прокуратури як елемент її координаційної діяльності

Надано аналіз координаційного рішення, яке за своїм змістом є управлінським, тобто одностороннім, владним волевиявленням органу-координатору відносно суб'єктів протидії злочинності.

Запропоновано під нормотворчою діяльністю органів прокуратури як елементу її координаційної діяльності розуміти участь у прийнятті, видання у межах компетенції Генерального прокурора, Генеральної прокуратури та підпорядкованих їй регіональних органів підзаконних нормативно-правових актів, що містять похідні від вищестоящих нормативно-правових актів норми з метою конкретизації, доповнення чи уточнення первинних норм щодо координаційної

діяльності прокуратури, а також інших правоохоронних органів у сфері протидії злочинності.

Проведено класифікацію нормативно-правових актів органів прокуратури у сфері координаційної діяльності за наступними критеріями: 1) за кількісним складом суб'єктів їх прийняття; 2) за рівнями здійснення координаційної діяльності; 3) за територією дії; 4) за суб'єктами, на яких спрямовуються заходи щодо реалізації рішень з координації діяльності; 5) за строком дії.

Крім того, визначено, що нормотворча діяльність органів прокуратури як елемент її координаційної діяльності складається з трьох етапів. Перший етап є підготовчим, який включає: 1) аналіз тенденцій явищ та процесів злочинності та її профілактики; 2) порядок підготовки та подання пропозицій суб'єктам координаційної діяльності для прийняття рішень щодо боротьби зі злочинністю. Другий етап – безпосередня підготовка і прийняття спільних рішень, включає: 1) процес розробки рішення; 2) процес прийняття рішення; 3) визначення характеру необхідних заходів. Третій етап – етап впровадження, у ході якого відбувається: 1) контроль та перевірка результатів реалізації управлінського рішення; 2) визначення ефективності узгодженої діяльності з протидії злочинності.

3.3 Координаційна нарада як головна форма координації

Надано авторське визначення поняття координаційна нарада як колегіальний орган, на який покладається обов'язок щодо встановлення основних напрямків попередження та протидії злочинності, що, в свою чергу, дозволяє об'єднувати зусилля по боротьбі із злочинністю з метою досягнення найефективніших результатів в стислі терміни та з найменшими затратами ресурсів.

Доведено, що проведення координаційних нарад правоохоронних органів на чолі з прокурорами дає змогу об'єднувати зусилля по боротьбі із злочинністю з метою досягнення найефективніших результатів в стислі терміни, правильно визначати головні напрями цієї роботи, вести її цілеспрямовано і наступально, охоплювати профілактичною діяльністю більшу кількість об'єктів, краще використовувати можливості, які має в своєму розпорядженні кожен з правоохоронних органів, правильно розподіляти обов'язки, встановлювати динамічні відносини між працівниками цих органів

Зроблено висновок, що на координаційних нарадах прокурори, внаслідок своєї координуючої ролі, наділені дещо більшим обсягом повноважень, порівняно з іншими учасниками цієї діяльності. Однак таке становище не суперечить принципу рівноправності всіх учасників координаційної діяльності, оскільки це обумовлено виконанням прокурором організаційних функцій, які не обмежують і не відображаються на правовому статусі решти учасників координаційної діяльності.

3.4 Створення та керівництво слідчо-оперативними групами під час розслідування злочинів

Проаналізовано поняття слідчо-оперативної групи в його широкому та вузькому значеннях. Обґрунтовано, що право створювати спільні (міжвідомчі) слідчо-оперативні групи повинно належати тільки прокурору, який наглядає за провадженням досудового розслідування. При цьому прокурор повинен до створення СОГ обговорити та спільно з керівниками відповідних правоохоронних органів визначити кандидатури найбільш підготовлених працівників, яких необхідно включити в групи. В зв'язку з цим запропоновано доповнити ст. 227 діючого Кримінально-процесуального Кодексу України п. 51, виклавши його у наступній редакції: «в необхідних випадках приймає рішення про створення міжвідомчої слідчої або слідчо-оперативної групи, призначає слідчого який очолює групу, визнає підслідність справи, про що складає мотивовану постанову».

Аргументовано, що відсутність правової регламентації організації та діяльності спільних (міжвідомчих) слідчо-оперативних груп обумовлює невизначеність при їх створенні. При цьому існує необхідність прийняття самостійного нормативного акта, який достатньо докладно регламентував би підстави створення, порядок організації, функціонування, обов'язки членів групи й інші важливі питання діяльності міжвідомчих слідчо-оперативних груп.

З метою удосконалення правового регулювання процесу створення слідчо-оперативних груп запропоновано внести зміни до чинного Закону України «Про прокуратуру» виклавши ч. 2 ст. 10 «Координація діяльності по боротьбі із злочинністю» у наступній редакції: «У цілях забезпечення координації діяльності органів, вказаних у частині першій цієї статті, прокурор скликає координаційні наради, організує робочі груп, створює слідчо-оперативні групи, витребує статистичну та іншу необхідну інформацію, а також бере участь в організації нарад Координаційного комітету по боротьбі з організованою злочинністю та корупцією при Президенті України».

4 ОСНОВНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОРГАНАМИ ПРОКУРАТУРИ КООРДИНАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

4.1 Аналітична робота та прогнозування у сфері протидії злочинності

Розглянуто поняття аналітичної роботи органів прокуратури у сфері боротьби зі злочинністю. Як наслідок, під останнім запропоновано розуміти пізнавальну діяльність органів прокуратури, що охоплює своїм змістом широкий комплекс організаційних заходів і методичних прийомів, а також проводиться на основі всебічного розгляду, вивчення та узагальнення інформаційних показників щодо стану злочинності на визначеній території в конкретний період часу.

Зроблено висновок, що в процесі аналітичної роботи забезпечуватися: по-перше, дослідження передумов і причин, що сприяють проявам злочинності у різних сферах правовідносин; по-друге, одержання й аналіз відомостей про процеси і тенденції, що відбуваються в злочинному середовищі, накопичення їх на інформаційних носіях і використання для проведення оперативно-розшукових, процесуальних і адміністративних заходів; по-третє, організація системи інформаційного обміну з іншими правоохоронними і контролюючими органами, здійснення спільних заходів щодо попередження, виявлення і знешкодження злочинних проявів; по-четверте, виявлення й аналіз недоліків, що виникають у практичній діяльності; по-п'яте, встановлення основних напрямків боротьби зі злочинністю.

Обґрунтовано, аналітична робота у сфері протидії злочинності нерозривно пов'язана із прогнозуванням, мета якого полягає у визначенні найбільш загальних показників, що характеризують стан злочинності в майбутньому, виявленні її позитивних і негативних тенденцій, а також у пошуку на цій основі способів зміни або стабілізації цих тенденцій у необхідному для суспільства і держави напрямі.

4.2 Планування координаційної діяльності органів прокуратури України

Визначено, що планування в органах прокуратури – це одна з форм координаційної діяльності, що полягає у з'ясуванні пріоритетних напрямків організації програмної діяльності, яка визначає цілі, методи та час виконання, необхідний для реалізації поставлених завдань на основі цілеспрямованості, реальності та об'єктивної обумовленості.

На підставі аналізу нормативного матеріалу та наукових поглядів зроблено висновок про те, що планування координаційної діяльності органів прокуратури передбачає: а) напрямок, зміст і способи діяльності слідчого для вирішення стратегічних і тактичних завдань розслідування: встановлення тих чи інших обставин злочину, причетних до нього осіб, перевірку висунутих версій,

виконуючи таким чином функції цілеспрямування і тактико-методичного забезпечення; б) прогнозований порядок спільних погоджених дій слідчого й інших осіб, що беруть участь у розслідуванні, а також правоохоронних органів, об'єднання їхніх зусиль і можливостей; в) визначення послідовності запланованих заходів та процесуальних дій, тобто виконання функцій тактико-організаційного забезпечення; г) необхідні умови для досягнення поставленої мети, для повного та об'єктивного вирішення процесуальних і тактичних завдань.

Запропоновано поряд із принципами планування в органах прокуратури під час координаційної діяльності, які визначені п. 9 наказу Генерального прокурора України «Про організацію роботи і управління в органах прокуратури України» від 19 вересня 2005 року № 1 (цілеспрямованості, конкретності, реальності) закріпити принцип об'єктивної обумовленості та вибіркової.

4.3 Взаємодія правоохоронних органів під час здійснення координаційної діяльності

Сформульовано поняття взаємодії під час координаційної діяльності як цілеспрямованої та узгодженої діяльності правоохоронних і контролюючих органів, в основі якої лежить об'єктивна потреба в забезпеченні заходів щодо попередження, виявлення, розслідування та розкриття злочинів.

Запропоновано прийняти комплексний Закон України «Про порядок взаємодії органів прокуратури з іншими правоохоронними та контролюючими органами у боротьбі зі злочинністю», в якому б чітко встановлювалися суб'єкти, форми, принципи та значення взаємодії органів прокуратури з іншими правоохоронними та контролюючими органами щодо боротьби зі злочинністю.

Доведено, що основними формами взаємодії під час координаційної діяльності органів прокуратури з іншими правоохоронними та контролюючими органами є: по-перше, спільне інформування про стан і динаміку правопорушень; по-друге, проведення міжвідомчих нарад з питань боротьби із злочинністю; по-третє, узгоджена діяльність з приводу боротьби зі злочинністю (спільні виїзди, перевірки); по-четверте, обмін досвідом в боротьбі зі злочинністю; по-п'яте, спільне дослідження законодавства та нових методів виявлення правопорушень.

4.4 Здійснення контролю та нагляду за координаційною діяльністю

Визначено, що під контролем координаційної діяльності у сфері протидії злочинності слід розуміти самостійний вид управлінської діяльності уповноважених державних органів та їх посадових осіб, що здійснюється на підставі і у відповідності до правових норм, та полягає у систематичній перевірці

відповідності дій виконавців визначеним заходам по боротьбі зі злочинністю з метою підвищення їх узгодженості ефективності координаційної діяльності.

Обґрунтовано, що основними ознаками контролю координаційної діяльності у сфері протидії злочинності є: стадійність, здійснення такого контролю уповноваженими державними органами та їх посадовими особами; правова природа; юридична значимість контролю; спеціальність; здійснення контролю у формі перевірок; мета – підвищення узгодженості та ефективності координаційної діяльності.

Підкреслено, що контроль у сфері координаційної діяльності існує двох видів: (а) зовнішній (загальний) – здійснюється органами, установами та їх посадовими особами, які є керівними у системі координації органів у сфері протидії злочинності; (б) внутрішній, який здійснюється самими органами, які координуються у межах керованої ними структури. При цьому встановлено, що поєднання внутрішнього та зовнішнього контролю, разом із відповідним управлінським впливом як наслідком аналізу заходів протидії злочинності, сприяє усуненню виявлених недоліків та недоробок у процесі координаційної діяльності.

4.5 Інші форми забезпечення координаційної діяльності: кадрове, матеріально-технічне, інформаційне, наукове

Приділено увагу удосконаленню кадрового забезпечення координаційної діяльності органів прокуратури. Доведено, що існуюча система кадрового забезпечення потребує суттєвої перебудови. З метою вирішення цього питання доцільним є розроблення та прийняти методичних рекомендацій щодо процедури створення оперативних груп, у яких будуть визначенні особливості узгодження кількості співробітників та їх професійні якості у таких групах.

Поглиблено понятійний апарат та його сутність з досліджуваного питання.

Зроблено висновок, що лише систематичне матеріально-технічне забезпечення координаційної діяльності не тільки за рахунок її суб'єктів, а й за рахунок державних цільових програм, надасть можливість правоохоронним органам ефективно виконувати покладені на них завдання у сфері протидії злочинності. Крім того, визначенню економічних основ діяльності прокуратури у координації може сприяти більш деталізована законодавча визначеність місця прокуратури у координаційній діяльності у сфері протидії злочинності.

5 ЕФЕКТИВНІСТЬ КООРДИНАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ

5.1 Поняття ефективності координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності та система її показників

Надано авторське визначення поняття ефективності координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності.

Підкреслено, що ефективність координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності напряму залежить від належного інформаційного забезпечення, яке багато в чому забезпечує інший важливий напрямок підвищення ефективності прокурорської діяльності, а саме: діяльність з детального вивчення та аналізу причин порушень закону та умов, що їм сприяють; наявних тенденцій у динаміці правопорушень, прогнозування негативних наслідків, певних недоліків та прогалин у правовому регулюванні. Фактично, ця діяльність є різновидом інформаційного забезпечення і може бути охарактеризована в якості аналітичного забезпечення наглядової діяльності прокуратури.

Наголошено, що організаційного вдосконалення потребує також кадрове забезпечення та реалізація принципу гласності в діяльності органів прокуратури, зокрема, висвітлення питань, пов'язаних зі здійсненням нагляду в сфері адміністративної юрисдикції.

Особливу увагу приділено впровадженню комп'ютерних технологій в координаційній діяльності органів прокуратури, основним призначенням яких є: забезпечення керівництва прокуратури та оперативних працівників прокуратури відповідним обсягом конкретної інформації, що дозволяє оперативно вирішувати різноманітні поточні питання організаційного та правового характеру, забезпечує можливість прийняття об'єктивних і законних рішень, пов'язаних з реалізацією відповідних функцій прокуратури; забезпечення моніторингу процесу організації роботи, можливостей з активного корегування ступеня завантаженості відповідних працівників; контроль якості наглядової діяльності та інших параметрів, що забезпечують її ефективність, дієвість та відповідність вимогам закону; забезпечення обліку виявлених порушень закону, причин та умов, що сприяли їх здійсненню, їх систематизації та аналізу; вдосконалення координаційної діяльності у сфері боротьби з правопорушеннями та взаємодії з державними органами й представниками громадськості в цьому напрямку; виявлення та систематизації прогалин у законодавчому регулюванні та колізій в застосуванні правових норм; створення інформаційної бази для аналітичної роботи, відображення її ходу та результатів; ведення відповідних статистичних обліків.

5.2 Зарубіжний досвід координаційної діяльності органів прокуратури: можливі напрямки адаптації та впровадження

Досліджено досвіт країн СНД (Російська Федерація, Казахстан) та європейських країн (Франція, Великобританія, Німеччина). Проведено аналіз координаційної діяльності органів прокуратури зазначених країни в наступних сферах:

- взаємна допомога у кримінальних справах;
- видача правопорушників;
- нагляд за умовно засудженими або умовно звільненими правопорушниками;
- вирішення питань міжнародної дійсності кримінальних вироків та передачі провадження у кримінальних справах;
- боротьба з тероризмом та його фінансуванням;
- забезпечення боротьби з незаконними актами, що спрямовані проти безпеки повітряного та водного транспорту;
- боротьба з транснаціональною організованою злочинністю;
- боротьба з проявами корупції та легалізації коштів, одержаних злочинним шляхом;
- боротьба з кіберзлочинністю;

Запропоновано деякі шляхи впровадження зарубіжного досвіду координаційної діяльності органів прокуратури у вітчизняну правову систему.

5.3 Органи прокуратури як суб'єкти організації міжнародного співробітництва правоохоронних органів у сфері протидії злочинності

Зроблено висновок, що міжнародна діяльність не є законодавчо визначеною функцією прокуратури України, однак може розглядатись як цільова діяльність, спрямована на забезпечення виконання завдань прокурорського нагляду, зокрема щодо захисту від неправомірних посягань на соціально-економічні, політичні, особисті права і свободи людини та громадянина, гарантованих міжнародними правовими актами.

Доведено, що міжнародне співробітництво органів прокуратури реалізується у трьох сферах: кримінальних справ, юстиції та обміну досвідом відповідно.

Констатовано, що міжнародна співпраця в сфері координаційної діяльності органів прокуратури України провадиться в форматі співробітництва з Європейським Союзом, Організацією Об'єднаних Націй, Радою Європи, Міжнародною Асоціацією Прокурорів, Координаційною радою генеральних прокурорів держав-учасниць СНД та іншими міжнародними організаціями, а також через участь у міждержавних та міжурядових програмах.

ВИСНОВКИ

У висновках НДР наведено теоретичне узагальнення теоретичних положень та по-новому розв'язане наукове завдання, яке полягає у забезпеченні та реалізації координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності, вдосконаленні понятійного апарату і науково-практичних рекомендацій в окресленій сфері, що є цінним як для наукових пошуків, так і для практичного застосування, які мають бути покладені в основу підвищення ефективності координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності.

Проведене дослідження дозволяє зробити наступні концептуальні висновки:

1. Метою протидії злочинності є: її зменшення та локалізація, а завданнями: по-перше, виявлення та усунення негативних соціальних процесів і явищ, що породжують злочинність або сприяють їй; по-друге, виявлення, припинення, розслідування злочинів; по-третє, притягнення винних до відповідальності; по-четверте, відшкодування шкоди фізичним та юридичним особам, державі.

2. Правовий статус органів прокуратури як суб'єкта протидії злочинності являє собою сукупність закріплених у нормативно-правових актах ознак, реалізованих у їх меті, завданнях та функціях, принципах, правових приписах, що регламентують їх структуру, порядок утворення, реорганізацію чи ліквідацію, лінійну і функціональну підпорядкованість та підвідомчість, а також у повноваженнях, які вони можуть реалізовувати у правоохоронній сфері, і які у комплексі, визначають їх роль, місце та призначення у правоохоронній сфері, вказують на їх специфічні відмінності від інших суб'єктів, які виконують правоохоронні завдання та функції.

3. Особливості правового статусу органів прокуратури як суб'єкта протидії злочинності полягають у такому: 1) прокуратура є одним із правоохоронних органів держави, у зв'язку з чим основним її призначенням є охорона та захист прав, свобод та законних інтересів фізичних осіб та прав і свобод юридичних осіб від злочинних та інших протиправних посягань; 2) на відміну від інших правоохоронних органів держави, органи прокуратури не є мілітаризованими, хоча прокурори і слідчі прокуратури мають право носіння вогнепальної зброї, натомість для прокурорсько-слідчих працівників передбачені підвищені вимоги до ділових та моральних якостей, освіти тощо; передбачені спеціальні звання (класи, чини), спеціальний формений одяг, а також підвищені вимоги до службової дисципліни, що також є характерним для мілітаризованих правоохоронних органів; 3) як суб'єкт протидії злочинності органи прокуратури не лише самостійно та безпосередньо попереджають та розслідують злочини, а й узгоджують діяльність інших правоохоронних органів з цих питань, тобто є координаторами у сфері протидії злочинності.

4. Координаційна діяльність органів прокуратури щодо протидії злочинності – це діяльність прокурорів, які наділені відповідними організаційними повноваженнями, і яка спрямована на узгодження (погодження) функціонування самостійних суб'єктів при наявності рівноправних зв'язків між ними та спільної

загальної мети. При цьому метою координаційної діяльності органів прокуратури щодо протидії злочинності є підвищення ефективності діяльності правоохоронних органів на основі об'єднання їх спільних зусиль, спрямованих на попередження, виявлення, припинення та розкриття злочинів, а також усунення дублювання їх повноважень під час виконання професійних завдань та функцій.

5. Завданнями координаційної діяльності органів прокуратури по боротьбі зі злочинністю є: а) визначення та спрямування узгодженого підходу щодо реалізації державної політики у напрямку боротьби зі злочинами на основі залучення до цієї справи не лише правоохоронних та інших державних органів, але й громадських формувань та окремих громадян; б) узгодження (погодження) правоохоронних заходів під час різних напрямків та форм протидії злочинності; в) всебічний аналіз роботи суб'єктів координаційної діяльності з виявлення, припинення, розкриття, розслідування та попередження злочинів, тобто вивчення та узагальнення практики координаційної діяльності; г) економія затрат часу, зусиль та засобів під час правоохоронної діяльності; д) розробка стратегії та рекомендацій щодо підвищення ефективності правоохоронної діяльності.

6. Особливостями координаційної діяльності органів прокуратури по боротьбі зі злочинністю є: 1) координація є функцією прокуратури, яка, нажаль, не отримала чіткого законодавчого визначення серед інших її функцій. З огляду на це запропоновано функцію координації діяльності по боротьбі зі злочинністю включити до ст. 121 Конституції України та ст. 10 Закону України «Про прокуратуру»; 2) досліджуваний вид координації є позасистемним, отже має свої характерні риси у порівнянні із внутрішньосистемною координацією, під час якої всі її учасники є суб'єктами однієї системи (відомства); 3) дана діяльність має міжгалузевий характер, оскільки здійснюється по відношенню до організаційно не підпорядкованих об'єктів управління та безпосередньо не стосується їх компетенції щодо самостійної протидії злочинності; 4) координаційна функція прокуратури об'єктивно впливає з її ролі як структури, взаємодіючої з питань забезпечення законності з усіма структурами державної влади; 5) координація доповнює наглядову функцію прокуратури і розширює її можливості; 6) прокурори координують дії тих правоохоронних органів, для яких боротьба зі злочинністю є головною (пріоритетною) та повсякденною функцією; 7) основною організаційною формою діяльності в процесі здійснення координації є засідання координаційних комітетів і проведення координаційних нарад під головуванням прокурорів; 8) координуюча роль прокурора не зменшує значення інших правоохоронних органів у сфері боротьби зі злочинністю, не ставить їх у залежність і під контроль органів прокуратури.

7. Механізм координаційної діяльності органів прокуратури являє собою систему специфічних елементів, які дають змогу реалізувати органам прокуратури їх координаційну роль у сфері правоохоронної діяльності, чітке розуміння, нормативне визначення та виконання яких є запорукою ефективної діяльності правоохоронних органів, усунення (запобігання) дублювання між ними під час виконання спільних правоохоронних завдань та функцій. При цьому до елементів механізму координаційної діяльності органів прокуратури

запропоновано віднести: мету та завдання координаційної діяльності; правові основи (джерела) координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності; принципи координаційної діяльності; суб'єктів координаційної діяльності та їх повноваження; об'єкт координаційної діяльності органів прокуратури; рівні та напрями координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності; форми координаційної діяльності; процедури координаційної діяльності; організацію координаційної діяльності.

8. До особливостей механізму координаційної діяльності органів прокуратури віднесено: 1) є складовою частиною механізму соціального управління та одним із напрямів державного управління протидією злочинності з боку органів прокуратури; 2) функціонування забезпечується координаційною роллю та функцією органів прокуратури у сфері протидії злочинності; 3) передбачає систему специфічних елементів, кожен з яких виконує спеціальну роль, а якість кожного з них впливає на роботу і результат функціонування такого механізму в цілому; 4) сферою його реалізації є діяльність правоохоронних органів; 5) його результатом є підвищення ефективності діяльності правоохоронних органів, усунення (запобігання) дублювання їх повноважень під час виконання професійних завдань та функцій.

9. Повноваження органів прокуратури у сфері координаційної діяльності визначені як фрагментарно закріплені у нормативних актах різної юридичної сили їх права та обов'язки, за допомогою яких вони виконують покладені на них завдання та реалізують передбачені функції щодо узгодження (погодження) правоохоронних заходів, усунення (запобігання) їх дублювання та паралелізму.

10. Запропоновано координаційні повноваження органів прокуратури класифікувати за такими критеріями: 1) за сферою реалізації координаційних повноважень: а) внутрішньо-організаційні координаційні повноваження, за допомогою яких вони вирішують питання внутрішньої організації взаємодії у сфері правоохоронної діяльності; б) міжгалузеві (міжвідомчі) координаційні повноваження; 2) за об'єктом (предметом) реалізації координаційних повноважень: а) загальні, які стосуються протидії злочинності прокурорсько-слідчими працівниками взагалі; б) спеціальні, які безпосередньо стосуються координаційної діяльності.

11. Обґрунтовано положення про те, що рівні координаційної діяльності органів прокуратури необхідно пов'язувати із адміністративно-територіальним поділом, у зв'язку з чим доцільно виокремити: 1) міждержавний рівень координаційної діяльності, суб'єктами якого є органи прокуратури або державні органи, що виконують подібні функції двох та більше зарубіжних країн; 2) загальнодержавний рівень координаційної діяльності, суб'єктами якого є Генеральний прокурор України (або його заступник) та перші керівники (або їх заступники) правоохоронних відомств; 3) міжрегіональний рівень координаційної діяльності, суб'єктами якого є прокурори декількох регіонів та відповідні керівники правоохоронних органів; 4) регіональний рівень координаційної діяльності, суб'єктами якого є прокурори Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя та відповідні регіональні керівники правоохоронних

відомств; 5) місцевий рівень координаційної діяльності, суб'єктами якого є прокурори міст (районів) та керівники правоохоронних органів відповідного рівня.

12. Напрями координаційної діяльності органів прокуратури об'єднано у такі групи: 1) загальні, які характерні для будь-яких видів та форм координаційної діяльності; 2) спеціальні, які залежать від: а) спеціалізації органів прокуратури; б) виду злочинної діяльності, з питань протидії якій здійснюються узгоджені заходи (протидія загально-кримінальній злочинності, злочинам, що вчинюються з використанням зброї, економічним злочинам тощо); в) мети правоохоронних заходів, реалізація яких узгоджується органами прокуратури (координація з питань профілактики (попередження) злочинних дій, їх припинення, розкриття, розслідування, розшуку осіб, які вчинили злочини, відшкодування шкоди тощо).

13. Процедури координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності визначено як урегульований адміністративно-правовими нормами порядок підготовки та реалізації координаційних заходів під головуванням прокурора, який дисциплінує, підвищує організованість і дієвість роботи учасників координаційних заходів, а також є обов'язковим для виконання. При цьому до особливостей процедур координаційної діяльності органів прокуратури віднесено: 1) регулюються як регламентами, так й іншими нормативно-правовими актами, які містять норми адміністративного законодавства і у зв'язку з чим регулюють адміністративно-правові відносини; 2) мають правоохоронну спрямованість, оскільки спрямовані на узгодження правоохоронних заходів із попередження, виявлення та припинення злочинів, притягнення винних до відповідальності тощо; 3) мають зовнішню спрямованість; 4) дисциплінують, підвищують організованість і дієвість роботи учасників координаційних заходів; 5) головним суб'єктом таких процедур є прокурор, який наділений відповідними координаційними повноваженнями; 6) визначають порядок, місце, час, методи та інші важливі складові діяльності учасників координаційних заходів; 7) обов'язкові для виконання, їх порушення призводить до анулювання прийнятих рішень.

14. Під формами координаційної діяльності органів прокуратури слід розуміти сукупність управлінських, організаційних та субординаційних засобів і прийомів, що використовуються прокурорами в процесі проведення координаційних нарад, спільного обміну інформацією, створення слідчо-оперативних груп, видання методичних рекомендацій та інших організаційно-розпорядчих документів з метою здійснення боротьби зі злочинністю.

15. Нормативно-правові акти органів прокуратури у сфері координаційної діяльності запропоновано класифікувати за наступними критеріями: 1) за кількісним складом суб'єктів їх прийняття: прийняті координаційним органом одноособово або колегіально; 2) за рівнями здійснення координаційної діяльності: акти, прийняті на загальнодержавному, міжрегіональному, регіональному, місцевому рівнях; 3) за територією дії: ті, що діють на території усієї держави та ті, що діють у межах певної адміністративно-територіальної одиниці; 4) за суб'єктами, на яких спрямовуються заходи щодо реалізації рішень з координації

діяльності: спрямовані безпосереднім виконавцям рішення, в якому зазначається програма дій для виконання такого рішення з відповідними термінами; спрямовані суб'єктам, що забезпечують своєчасність виконання рішень; спрямовані суб'єктам, що відповідають за організаційне та матеріальне забезпечення виконання рішення, за організацію координуючих зв'язків тощо; 5) за строком дії: безстрокові, строкові і тимчасові.

16. Нормотворча діяльність органів прокуратури як елемент її координаційної діяльності складається з трьох етапів: I. Підготовчий: 1) аналіз тенденцій явищ та процесів злочинності та її профілактика; 2) порядок підготовки та подання пропозицій суб'єктам координаційної діяльності для прийняття рішень щодо боротьби зі злочинністю. II. Безпосередня підготовка і прийняття спільних рішень: 1) процес розробки рішення; 2) процес прийняття рішення; 3) визначення характеру необхідних заходів. III. Впровадження: 1) контроль та перевірка результатів реалізації управлінського рішення; 2) визначення ефективності узгодженої діяльності щодо протидії злочинності.

17. Координаційна нарада – це колегіальний орган, на який покладено обов'язок щодо встановлення основних напрямків попередження та протидії злочинності, що, в свою чергу, дозволяє об'єднувати зусилля по боротьбі із злочинністю з метою досягнення найефективніших результатів в стислі терміни та з найменшими затратами ресурсів.

18. У широкому значенні під слідчо-оперативною групою слід розуміти процесуально-організаційною форму узгодженого здійснення слідчої й оперативно-розшукової діяльності, яка здійснюється під керівництвом слідчого та спрямована на швидке, своєчасне і повне розкриття та розслідування багатоепізодних та особливо складних злочинів. У вузькому значенні слідчо-оперативною групою є тимчасове формування, до складу якого можуть входити слідчі різних відомств, оперативні працівники, співробітники експертних установ та інших правоохоронних органів, створена прокурором, який наглядає за провадженням досудового розслідування, для забезпечення комплексного і найбільш раціонального використання сил, засобів і методів та швидкого, оперативного й повного розкриття і розслідування особливо складних кримінальних справ.

Крім того, запропоновано право прокурора на створення спільних (міжвідомчих) слідчо-оперативні груп закріпити на законодавчому, у зв'язку з чим доцільно доповнити ст. 227 діючого Кримінально-процесуального Кодексу України (п. 51), виклавши її у наступній редакції: «в необхідних випадках приймає рішення про створення міжвідомчої слідчої або слідчо-оперативної групи, призначає слідчого який очолює групу, визнає підслідність справи, про що складає мотивовану постанову».

19. Аналітична робота органів прокуратури у боротьбі зі злочинністю – це пізнавальна діяльність органів прокуратури, що охоплює своїм змістом широкий комплекс організаційних заходів і методичних прийомів, а також проводиться на основі всебічного розгляду, вивчення та узагальнення інформаційних показників щодо стану злочинності на визначеній території в конкретний період часу.

В процесі аналітичної роботи забезпечується: по-перше, дослідження передумов і причин, що сприяють проявам злочинності у різних сферах правовідносин; по-друге, одержання й аналіз відомостей про процеси і тенденції, що відбуваються в злочинному середовищі, накопичення їх на інформаційних носіях і використання для проведення оперативно-розшукових, процесуальних та адміністративних заходів; по-третє, організація системи інформаційного обміну з іншими правоохоронними і контролюючими органами, здійснення спільних заходів щодо попередження, виявлення і знешкодження злочинних проявів; по-четверте, виявлення й аналіз недоліків, що виникають у практичній діяльності; по-п'яте, встановлення основних напрямків боротьби зі злочинністю.

20. Основна мета прогнозування злочинності в органах прокуратури полягає у визначенні найбільш загальних показників, що характеризують стан злочинності в майбутньому, виявленні її позитивних і негативних тенденцій, а також у пошуку на цій основі способів зміни або стабілізації цих тенденцій у необхідному для суспільства і держави напрямі.

21. Планування в органах прокуратури – це одна з форм координаційної діяльності, що полягає у з'ясуванні пріоритетних напрямків організації програмної діяльності, яка визначає цілі, методи та час виконання, необхідний для реалізації поставлених завдань на основі цілеспрямованості, реальності та об'єктивної обумовленості. При цьому планування передбачає: а) напрямок, зміст і способи діяльності слідчого для вирішення стратегічних і тактичних завдань розслідування: встановлення тих чи інших обставин злочину, причетних до нього осіб, перевірку висунутих версій, виконуючи таким чином функції цілеспрямовування і тактико-методичного забезпечення; б) прогнозований порядок спільних погоджених дій слідчого й інших осіб, що беруть участь у розслідуванні, а також правоохоронних органів, об'єднання їхніх зусиль і можливостей; в) визначення послідовності запланованих заходів та процесуальних дій, тобто виконання функцій тактико-організаційного забезпечення; г) необхідні умови для досягнення поставленої мети, для повного та об'єктивного вирішення процесуальних і тактичних завдань.

22. На підставі проведеного дослідження запропоновано внести наступні пропозиції щодо удосконалення чинного законодавства:

– змінити використаний у ч. 2 ст. 3 Закону України «Про прокуратуру» термін «міждержавний договір» на «міжнародний договір», оскільки саме про такий договір йдеться у Законі України «Про міжнародні договори України», суб'єктами укладання яких можуть бути: Президент України, Кабінет Міністрів України, міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, а також державні органи - від імені міністерств, інших центральних органів виконавчої влади;

– приведений у ч. 2 ст. 2 Закону України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» від 23 грудня 1993 року перелік функцій (напрямків) правоохоронних органів доцільно доповнити і такими, як: запобігання злочинам та адміністративним правопорушенням, їх припинення та розкриття, розшук осіб, які їх вчинили; охорона особливо важливих державних

об'єктів та окремих посадових осіб; протипожежний та цивільний захист населення;

– внести зміни до Закону України «Про прокуратуру» виклавши: по-перше, ч. 2 ст. 10 «Координація діяльності по боротьбі із злочинністю» у наступній редакції: «У цілях забезпечення координації діяльності органів, вказаних у частині першій цієї статті, прокурор скликає координаційні наради, організує робочі груп, створює слідчо-оперативні групи, витребує статистичну та іншу необхідну інформацію, а також бере участь в організації нарад Координаційного комітету по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю при Президенті України»; по-друге, ч. 1 ст. 3 Закону України «Про прокуратуру» у наступній редакції: «Повноваження прокурорів, організація, засади та порядок діяльності прокуратури визначаються Конституцією України, цим Законом, іншими законодавчими та підзаконними актами»; по-третє, ч. 2 ст. 47 проекту Закону України «Про прокуратуру» доповнити після слів «робочих груп» словосполученням «слідчо-оперативних груп»;

– поряд із принципами планування в органах прокуратури під час координаційної діяльності, які визначені п. 9 наказу Генерального прокурора України «Про організацію роботи і управління в органах прокуратури України» від 19 вересня 2005 року № 1 (цілеспрямованості, конкретності, реальності) закріпити принцип об'єктивної обумовленості та вибіркової.

– прийняти Закон України «Про координацію діяльності правоохоронних органів у боротьбі зі злочинністю», в якому слід закріпити мету та завдання, принципи та форми координації, правовий статус, повноваження прокурора як координатора дій правоохоронних органів у боротьбі зі злочинністю, права та обов'язки суб'єктів координації, критерії ефективності координаційної роботи, відповідальність суб'єктів координаційної роботи за невиконання або неналежне виконання своїх обов'язків. Крім того, в цьому Законі необхідно також закріпити особливості нормотворчої діяльності органів, які приймають участь у координаційної діяльності правоохоронних органів та способи взаємодії прокуратури з іншими правоохоронними органами.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Бурбика М. М. Координаційна діяльність органів прокуратури у сфері протидії злочинності: організаційно-правові засади [Монографія] / М.М. Бурбика. – К., 2011. – 368 с.
2. Училище професійної підготовки працівників органів внутрішніх справ України. Науково-практичний посібник / За заг. ред. д-ра юрид. наук, ст. наук. співробітника М.І.Іншина, канд. юрид. наук, ст. наук. співробітника О.М.Музичука. М.М. Бурбика – Харків, Вид-во ТОВ «Титул», 2007. – 320 с.
3. Цивільний контроль за діяльністю міліції: організаційно-правові питання. Науково-практичний посібник / За заг. ред. М.І.Іншина, О.М. Музичука, Р.С.Веприцького. М.М. Бурбика – Харків: Вид-во Харківського національного університету внутрішніх справ, 2008. – 206 с.
4. Законодавче забезпечення правоохоронної діяльності органів внутрішніх справ України (навчальний посібник) / За заг. ред. М.І.Іншина, О.М. Музичука. М.М. Бурбика – Х.: ОСН, 2010. – 170 с.
5. Вищі навчальні заклади МВС України: навчальний посібник / За заг. ред. А.Т. Комзюка, М. І. Іншина, О. М. Музичука. М.М. Бурбика – Х.: ОСН, 2010. – 212 с.
6. Збірник наукових праць науково-дослідної лабораторії з розроблення законодавчих та інших нормативно-правових актів навчально-наукового інституту психології, менеджменту, соціальних та інформаційних технологій Харківського національного університету внутрішніх справ за 2007-2009 роки. – Т. 1.: Проекти нормативно-правових актів / За заг. ред. д.ю.н., професора А.Т.Комзюка, д.ю.н., професора М.І. Іншина, к.ю.н., с.н.с. О.М. Музичука. М.М. Бурбика – Харків: Титул, 2010. – 250 с.
7. Збірник наукових праць науково-дослідної лабораторії з розроблення законодавчих та інших нормативно-правових актів навчально-наукового інституту психології, менеджменту, соціальних та інформаційних технологій Харківського національного університету внутрішніх справ за 2007-2009 роки. – Т. 2.: Практичні рекомендації / За заг. ред. д. ю. н., професора А.Т.Комзюка, д.ю.н., професора М.І. Іншина, к.ю.н., с.н.с. О.М. Музичука. М.М. Бурбика – Харків: Титул, 2010. – 300 с.
8. Збірник наукових праць науково-дослідної лабораторії з розроблення законодавчих та інших нормативно-правових актів навчально-наукового інституту психології, менеджменту, соціальних та інформаційних технологій Харківського національного університету внутрішніх справ за 2007-2009 роки. – Т. 3.: Експертиза проектів нормативно-правових актів. Пропозиції та зауваження / За заг. ред. д. ю. н., професора А.Т.Комзюка, д.ю.н., професора М.І. Іншина, к.ю.н., с.н.с. О.М. Музичука. М.М. Бурбика – Харків: Титул, 2010. – 356 с.
9. Положення про проходження служби рядовим та начальницьким складом органів внутрішніх справ: Науково-практичний коментар / За заг. ред. д-ра юрид. наук проф. Іншина М.І. М.М. Бурбика – Харків: Ніка Нова, 2011. – 215 с.

10. Актуальні теоретичні, організаційні та правові питання діяльності органів внутрішніх справ України: навальний посібник / За заг. ред. д-ра юрид. наук проф. М.І.Іншина, д-ра юрид. наук проф. чл.-кор НАПрН України В.І.Олефіра. – Харків, Ніка Нова: - 630 с. [Бурбика М. М.: С.62 - 72].

11. Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України: науково-практичний коментар / За заг. ред. проф., д-ра юрид. наук чл.- кор НАПрН України В.І.Олефіра. – Харків, Ніка Нова, 2011. - [Бурбика М. М.: С.82 - 86].

12. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять з навчальних дисциплін «Організація судових та правоохоронних органів України» для студентів спеціальності 6.030401 «Правознавство» / М.М.Бурбика // Суми: Видавництво СумДУ. – 2012. – 34 с.

13. Бурбика М.М. Правові основи координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності. / М.М. Бурбика // Форум права. – 2008. - № 3. – С. 77 – 82 [Електронні ресурси]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/ejournals/FP/2008-3/08 - bmmsspz.pdf>.

14. Бурбика М.М. До питання координаційної діяльності у сфері протидії злочинності. / М.М. Бурбика // Південноукраїнський правничий часопис. – 2009. - № 4. – С. 274 – 278.

15. Бурбика М.М. Суб'єкти координаційної діяльності у сфері протидії злочинності: місце та значення поміж них органів прокуратури. / М.М.Бурбика // Актуальні проблеми права: Теорія і практика. Збірка наукових праць № 14 Луганськ, 2010 р., - С. 40 – 49.

16. Бурбика М.М. Правовий статус органів прокуратури як суб'єкта протидії злочинності. / М.М.Бурбика // Актуальні проблеми права: Теорія і практика. Збірка наукових праць № 15 Луганськ, 2010 р., - С. 34 – 42.

17. Бурбика М.М. Напрями координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності / М.М.Бурбика // Актуальні проблеми права: Теорія і практика. Збірка наукових праць № 18 Луганськ, 2011 р., - С. 237 – 244.

18. Бурбика М.М. Поняття та особливості форм координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності. / М.М.Бурбика // Актуальні проблеми права: Теорія і практика. Збірка наукових праць № 19 Луганськ, 2011 р., - С. 186 – 192.

19. Бурбика М.М. Нормотворча діяльність органів прокуратури як елемент координаційної діяльності. / М.М.Бурбика // Актуальні проблеми права: Теорія і практика. Збірка наукових праць № 20 Луганськ, 2011 р., - С. 150 – 157.

20. Бурбика М.М. Аналітична робота як основа прийняття ефективних управлінських рішень в органах прокуратури. / М.М.Бурбика // Наука і правоохоронна № 4 (10) 2010 Частина II Спецвипуск – С. 29 – 35.

21. Бурбика М.М. До питання про координаційні наради керівників правоохоронних органів. / М.М.Бурбика // Вісник Одеського національного університету. Правознавство. Том 16. Випуск 3. 2011 р. – С. 150 – 155.

22. Бурбика М.М. Напрями координаційної діяльності правоохоронних органів у боротьбі зі злочинністю. / М.М.Бурбика // Юридична наука і практика. Науково-юридичний журнал № 1, 2011 – С. 64 – 70.

23. Бурбика М.М. Планування координаційної діяльності в органах прокуратури . / М.М. Бурбика // М.М.Бурбика // Актуальні проблеми права: Теорія і практика. Збірка наукових праць № 21 Луганськ, 2011 р., - С. 127 – 133.

24. Бурбика М.М. Створення слідчо-оперативних груп під час розслідування злочинів. / М.М.Бурбика // Публічне право. Науково-практичний юридичний журнал № 4/2011. – С. 211-216.

25. Бурбика М.М. Особливості взаємодії органів прокуратури з іншими правоохоронними та контролюючими органами під час координаційної діяльності. / М.М. Бурбика // Форум права. – 2011. - № 3. – С. 88-92 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/ejournals/FP/2011-3/11-bmmckd.pdf>.

26. Бурбика М.М. Інформаційно-аналітичне забезпечення координаційної діяльності. / М.М.Бурбика // Наука і правоохоронна № 2. Частина II, Київ 2011. – С. 15-18.

27. Бурбика М.М. Поняття та елементи механізму координаційної діяльності органів прокуратури. / М.М.Бурбика // Європейські перспективи. Науково-практичний журнал № 4 ч. 2, 2011. – С. 40-44.

28. Бурбика М.М. Щодо питання удосконалення кадрового забезпечення координаційної діяльності. / М.М.Бурбика // Вісник Запорізького юридичного інституту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ № 4 (57), 2011. – С. 67 – 71.

29. Бурбика М.М. Повноваження органів прокуратури у сфері координаційної діяльності. / М.М.Бурбика // Митна справа. Науково-аналітичний журнал № 5 (77), частина 2, 2011 р. – С. 224 – 229.

30. Бурбика М.М. Проведення координаційних нарад керівників правоохоронних органів. / М.М.Бурбика // Вісник Одеського національного університету № 3, 2011 р. – С. 27 – 33.

31. Бурбика М.М. Рівні координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності. / М.М.Бурбика // Наука і правоохоронна № 3, 2011 р. – С. 45 – 51.

32. Бурбика М.М. Здійснення контролю за координаційною діяльністю / М.М. Бурбика // Вісник Одеського національного університету № 4, 2011 р. – С.32 - 34.

33. Бурбика М.М. Сутність та особливості координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності. / М.М. Бурбика // Форум права. – 2011. -№ 4. - С. 43–48 [Електронний ресурс].–Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/ejournals/FP/2011-4/11-bmmcpz.pdf>.

34. Бурбика М.М. Правовий статус органів прокуратури як суб'єкта протидії злочинності. / М.М.Бурбика // Держава і право: проблеми становлення і стратегія розвитку: зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. 15-16 травня 2010 р. / Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ. – Суми: ФОП Ляпощенко Л.Г., 2010. – С. 530-535.

35. Бурбика М.М. Нормативна база у сфері координаційної діяльності органів прокуратури. / М.М.Бурбика // Правові засоби забезпечення та захисту прав

людини: вітчизняний та зарубіжний досвід: матеріали міжнародної наук.-практ. конф. науковців, викладачів, аспірантів, студентів. Книга 2. м. Луганськ, 21 -22 квітня 2011 р. / За ред. проф. Л.І. Лазор. – Луганськ: Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля, 2011 – С. 105 – 107.

36. Бурбика М.М. Форми координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності. / М.М.Бурбика // Проблеми реформування національного законодавства в умовах адміністративної реформи: матеріали наук.-практ. конф. (м. Київ, 31 січня 2011 р.): ВГО «Майбутнє країни», 2011. – С.28-32.

37. Бурбика М.М. Сутність координації правоохоронної діяльності в Україні. / М.М.Бурбика // Актуальні проблеми роботи з персоналом у правоохоронних органах. Матеріали науково-практичної конференції. м. Харків, 27 листопада 2008 року. – Харків. – С. 211-215.

38. Бурбика М.М. Правова природа контролю у сфері координаційної діяльності. / М.М.Бурбика // Теоретико-практичні механізми розбудови правової держави: матеріали Всеукраїнської конференції науковців та практиків. – м. Львів, 23-24 вересня 2011 р., у 2-х частинах. – Львів: Західноукраїнська організація «Центр правничих ініціатив», 2011. – Ч.ІІ. – С. 15-17.

39. Бурбика М.М. Координаційна діяльність органів прокуратури у сфері протидії злочинності в Україні. / М.М.Бурбика // Держава і право: проблеми становлення і стратегії розвитку: зб. наук. матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції. Присвячено 20-й річниці незалежності України та 20-й річниці заснування інституту президенства в Україні (м. Суми, 21-22 травня 2011 року / Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ. – Суми: Університетська книга, 2011. – С. 298-301.

40. Бурбика М.М. Аналіз інформативно-аналітичного забезпечення стосовно сприяння виробленню конкретних цілей та передбаченню результатів координаційної діяльності / М.М.Бурбика // Реформування національного та міжнародного права: перспективи та сьогодення: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, Україна, 29-30 вересня 2011 р.) – Одеса: у 2-х частинах. – Одеса: ГО «Причорноморська фундація права», 2011. – ч. ІІ. – С. 32-35.

41. Бурбика М.М. Визначення системи повноважень органів прокуратури у сфері координаційної діяльності. / М.М.Бурбика // Правовий вимір сучасних реформаційних процесів в Україні: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Львів, 21-22 жовтня 2011 р.), у 2-частинах. – Львів: Західноукраїнська організація «Центр правничих ініціатив», 2011. – Ч. І. – С. 96-99.

42. Бурбика М.М. Щодо визначення мети, завдань та принципів координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності. / М.М.Бурбика // Проблеми правотворчості очима науковців: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, Україна, 01-02 листопада 2011 р.) . – Одеса: у 2-х частинах. – Одеса: ГО «Причорноморська фундація права», 2011. – ч.2. – С. 43-45.

43. Горевий В.І. Причини економічних злочинів. / В.І. Горевий // Актуальні проблеми правової системи України : матеріали науково-теоретичної конференції викладачів, аспірантів та студентів юридичного факультету СумДУ (м. Суми, Україна, 11 травня 2012 р.) – Суми: СумДУ, 2012. – С. 79-80.

44. Ільченко О.В. Правові аспекти визначення системи правоохоронних органів України, їх місце в системі органів державної влади. / О.В. Ільченко // Митна справа. Збірка наукових праць. №1 (79). Одеса, 2012 . – С. 92-96.

45. Ільченко О.В. Особливості застосування заходів адміністративного примусу в діяльності державної прикордонної служби України щодо охорони державного кордону. / О.В. Ільченко // Держава і право: проблеми становлення і стратегія розвитку: збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 20-й річниці незалежності України та 20-й річниці заснування інституту президентства в Україні (м. Суми, Україна, 21-22 травня 2011 р.). – Суми: Харківський національний університет внутрішніх справ. Сумська філія. – Суми. Університетська книга, 2011. – С. 347-349.